

نام و نام خانوادگی:	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	سوالات امتحان نهایی درس: فلسفه ۲	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی
ساعت شروع: ۸ صبح	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱ / ۳ / ۱۲	تعداد صفحه: ۲	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۱			مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی

ردیف	نمره	۱۴ خرداد سالروز رحلت معمار کبیر انقلاب (وه) تسلیت باد. سوالات (پاسخنامه دارد).
------	------	---

۱	تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام یک غلط می‌باشد: الف) حمل مفهوم «وجود» بر هر ماهیتی از جمله انسان، نیازمند دلیل است. ب) مفاهیم «مربع سه ضلعی» و «پرنده» به ترتیب «واجب الوجود» و «ممکن الوجود» هستند. ج) حالت ممکن الوجود، نسبت به وجود و عدم، حالت ترازوی بادو کفه متعادل است. د) در دوره اول حاکمیت کلیسا، حکماء مسیحی به عقل و تبیین عقلانی مسائل دینی روی آوردن. ه) یکی از آشکال مخالفت با عقل در جهان اسلام، به صورت مخالفت با فلسفه ظهور کرد. و) از نظر ملاصدرا «وجود» اصیل است و واقعیت خارجی، مبازاء و مصدق «وجود» می‌باشد.	۱/۵
۲	جهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید: الف) انسان در هر چیزی که مشاهده می‌کند، دو جنبه می‌یابد: «..... و «.....». ب) همه اشیایی که به واسطه علت‌هایشان موجودند، «واجب الوجود « هستند. ج) «وجود» از نظر ملاصدرا بر دو قسم می‌باشد: و د) هر اکلیتوس «لوگوس» را هم به معنای وجودی متعالی و هم به معنای به کار می‌برد. ه) از نظر فارابی و ابن سینا، اولین مخلوق خدا «..... « نام دارد. و) دو کتابی که علامه طباطبایی برای تدریس فلسفه در دو سطح نوشته‌اند، عبارت بود از: و	۲/۲۵
۳	گزینه مناسب را انتخاب کنید: الف) نوع حمل، در قضیه «لوژی شکل است»، با کدام یک از قضایای زیر تناسب دارد? ۱- انسان حیوان است. ۲- انسان مخلوق است. ب) رابطه میان موضوع و محمول، در قضیه «عدد هفت، زوج است» کدام است? ۱- امکانی ۲- امتناعی ج) از نظر فارابی، مقام و منزلت عقل فعال نسبت به انسان مانند کدام گزینه است? ۱- آفتاب به چشم ۲- آب به حیات جسمانی د) از نظر فیلسوفان مسلمان، نام دیگر «عقلِ هیولانی» چیست? ۱- عقل بالقوه ۲- عقل بال فعل ه) کدام گزینه از آثار ملاصدرا می‌باشد? ۱- الشواهد الربوبیه ۲- عدل الهی	۱/۲۵
ادامه سوالات در صفحه دوم		

نام و نام خانوادگی:	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	سوالات امتحان نهایی درس: فلسفه ۲	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی
ساعت شروع: ۸	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱ / ۳ / ۱۲	تعداد صفحه: ۲	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۱			مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی

ردیف	به سوال‌های زیر پاسخ کوتاه بدهید:	نمره
۱۴	۱۴ خرداد سالروز رحلت معمار کبیر انقلاب (وه) تسلیت باد. سوالات (پاسخنامه دارد.)	

۴	تعیین کنید که هر یک از گزاره‌های زیر عقیده کدام فیلسوف است؟ الف) تداعی علیّت، چیزی جز یک حالت روانی ناشی از توالی پدیده‌ها نیست. ب) اصل علیّت، جزء اصول اولیه‌ای است که در ک انسان از آن فطری است.	۰/۵
۵	ارسطو برای اثبات وجود خداوند از دو برهان استفاده نمود، نام آنها را بنویسید.	۰/۵
۶	برهان فارابی برای اثبات وجود خدا، مبتنی بر چه اصلی است؟	۰/۵
۷	تعیین کنید فلاسفة زیر «عقل گرا» هستند یا «تجربه گرا»؟ الف) اوگوست کنت ب) فرانسیس بیکن	۰/۵
۸	دو مورد از ویژگی‌های «موجودات عالم عقل» را از نظر فیلسوفان الهی بنویسید.	۰/۵
۹	از نظر فلاسفة مسلمان علاوه بر استدلال عقلی، دو روش دیگری که ما را به حقیقت می‌رسانند، چیست؟	۰/۵
۱۰	درباره «حکمت مشاء» به سوالات زیر پاسخ دهید: الف) مؤسس آن در جهان اسلام چه کسی بود؟ ب) مُنكِّب برآرای کدام فیلسوف یونانی بود؟	۰/۵
۱۱	سفر عرفانی «در خلق با حق» با کدام مبحث کتاب آسفار ملاصدرا تطبیق دارد؟	۰/۵
۱۲	دو مورد از اقدامات علمی و فرهنگی علامه طباطبائی را نام ببرید.	۱

۱۳	تفاوت «رابطه علیّت» با سایر روابط میان موجودات چیست؟ با استفاده از یک مثال توضیح دهید.	۱
۱۴	«علت تامة» و «علت ناقصه» را تعریف کنید.	۱
۱۵	استدلال «دکارت» بر اثبات وجود خدا را در قالب دو مقدمه و یک نتیجه بنویسید.	۱
۱۶	ارسطو قوه عقل را بر اساس کاری که انجام می‌دهد به دو قسم تقسیم کرده است، آنها را نام برد و تعریف کنید.	۱/۵
۱۷	ضمن تعریف «عقل بالملأکه» و «عقل بالمستفاد» تفاوت آنها را توضیح دهید.	۱/۵
۱۸	تعریف «مدينه فاضله» از نظر فارابی چیست؟ مهم‌ترین تفاوت آن با «مدينه جاهله» را بنویسید؟	۱
۱۹	از نظر این سینا علت نام‌گذاری عالم ماده، به «عالم طبیعت» چیست؟	۱
۲۰	اصطلاحات زیر را از نظر سُهروردی تعریف کنید: الف) مشرق جهان ب) حکیم متأله	۱
۲۱	از نظر ملاصدرا اختلاف موجودات، ناشی از چیست؟ تشییه او را در این زمینه بنویسید.	۱
۲۰	جمع نمره	

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: فلسفه ۲
تاریخ امتحان: ۱۴۰۱ / ۳ / ۱۲		تعداد صفحه: ۲	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی	دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۴۰۱		

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	الف) صحیح (ص ۵) د) غلط (ص ۵۶)	۱/۵ ج) صحیح (ص ۱۱) ب) غلط (ص ۱۱) و) صحیح (ص ۹۳) (هر مورد ۰/۲۵)
۲	الف) هستی (یا وجود)- چیستی (یا ماهیت) (ص ۳) ج) وابسته (یا نیازمند)- غیروابسته (یا بینیاز) (ص ۴۶) ه) عقل اول (ص ۶۳)	۲/۲۵ ب) بالغیر (ص ۱۲) د) نطق (یا سخن یا کلمه) (ص ۵۴) ه) عدایه الحکمه- نهایه الحکمه (۱۰۵) (هر مورد ۰/۲۵)
۳	الف) ۱- انسان حیوان است. (ص ۷) ب) ۲- امتناعی (ص ۹) ه) ۱- الشواهد الربوبیه (ص ۹۰) د) ۲- عقل بالفوه (ص ۶۴)	۱/۲۵ ج) ۱- آفتاب نسبت به چشم (ص ۶۳) (هر مورد ۰/۲۵)
۴	الف) هیوم (ص ۱۷)	۰/۵ (هر مورد ۰/۲۵)
۵	برهان درجات کمال - برهان حرکت (ص ۳۳ و ۳۴)	۰/۵ (هر مورد ۰/۲۵)
۶	محال بودن تسلسل نامتناهی علت‌ها (ص ۴۲)	۰/۵
۷	الف) تجربه‌گرا	۰/۵ (هر مورد ۰/۲۵)
۸	از ماده و جسم مجردند- در قید زمان و مکان نیستند- در افعال خود به ابزار مادی نیاز ندارند- علم آنها به حقایق شهودی است- با حواس ظاهری قابل درک نیستند. (دو مورد کافی است.) (ص ۵۴)	۰/۵ (هر مورد ۰/۲۵)
۹	شهود - وحی (ص ۶۶)	۰/۵ (هر مورد ۰/۲۵)
۱۰	الف) فارابی	۰/۵ (هر مورد ۰/۲۵)
۱۱	با مبحث علم النفس و مراحل شکل‌گیری آن تا رسیدن به مرحله معاد (اشارة به دو کلمه نفس و معاد کافی است.)	۰/۵ (هر مورد ۰/۲۵)
۱۲	تدریس فلسفه ناظر بر مسائل روز فلسفی- احیای تدریس و تفسیر قرآن کریم- ارتباط با مراکز دانشگاهی و فرهنگی- تربیت شاگردان (دو مورد کافی است.) (ص ۱۰۴ تا ۱۰۶)	۱ (هر مورد ۰/۵)
۱۳	در رابطه علیت یا همان رابطه وجودی، وجود یک چیز ضرورتاً وابسته به وجود دیگری است، و اگر علت نباشد، معلوم آن هم حتماً خواهد بود و اگر علت نباشد، معلوم هم نخواهد بود. (۰/۵) این رابطه با روابط دیگری که میان موجودات برقرار است تفاوت دارد، مثلًاً رابطه علیت همانند رابطه دوستی نیست که در آن ابتدا وجود دو فرد فرض می‌شود و سپس میان آنها دوستی برقرار می‌گردد. (۰/۵) (ص ۱۴)	۱ در رابطه علیت یا همان رابطه وجودی، وجود یک چیز ضرورتاً وابسته به وجود دیگری است، و اگر علت باشد، معلوم آن هم حتماً خواهد بود و اگر علت نباشد، معلوم هم نخواهد بود. (۰/۵) این رابطه با روابط دیگری که میان موجودات برقرار است تفاوت دارد، مثلًاً رابطه علیت همانند رابطه دوستی نیست که در آن ابتدا وجود دو فرد فرض می‌شود و سپس میان آنها دوستی برقرار می‌گردد. (۰/۵) (ص ۱۴)
۱۴	مجموعه عوامل ایجاد کننده معلوم را علّت تامه می‌گویند. (۰/۵) و هر یک به تنها یکی را علت ناقصه می‌گویند. (۰/۵)	۱ (ص ۲۵)

رشنده: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: فلسفه ۲	
ساعت شروع: ۸ صبح	تعداد صفحه: ۲	
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	
تاریخ امتحان: ۱۴۰۱ / ۳ / ۱۲	دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۴۰۱	
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی	راهنمای تصحیح	
نمره	ردیف	
۱	<p>مقدمه اول: من از حقیقتی نامتناهی و دانا و توانا که خود من و هر چیز دیگری به وسیله او خلق شده‌ایم، تصویری دارم. (۰/۲۵)</p> <p>مقدمه دوم: این تصور نمی‌تواند از خودم باشد، زیرا من موجودی متناهی‌ام، (۰/۲۵) این تصور از هیچ موجود متناهی دیگر هم نیست. (۰/۲۵)</p> <p>نتیجه: پس این تصور از یک وجود نامتناهی است. اوست که می‌تواند چنین ادراکی را به من بدهد. (۰/۲۵) (ص ۳۴ و ۳۵)</p> <p>(ارائه پاسخ به صورت مفهومی نیز قابل قبول است.)</p>	۱۵
۱/۵	<p>عقل نظری: (۰/۲۵) عقل از آن جهت که درباره اشیا و موجودات و چگونگی آنها بحث می‌کند. (۰/۵)</p> <p>عقل عملی: (۰/۲۵) عقل از آن جهت که درباره رفتارهای اختیاری انسان و بایدها و نبایدهای او بحث می‌کند. (۰/۵)</p> <p>(ص ۵۵)</p>	
۱/۵	<p>عقل بالملکه: در این مرحله عقل مفاهیم و قضایای بدیهی را درک می‌کند (۰/۲۵) مثلاً می‌داند که یک چیز نمی‌تواند هم باشد و هم نباشد. (۰/۲۵) و آمادگی دریافت علم را پیدا می‌کند. (۰/۲۵)</p> <p>عقل بالمستفاد: در این مرحله انسان به طوری بر دانش‌هایی که کسب کرده مسلط است (۰/۲۵) که از هر کدام که بخواهد می‌تواند استفاده نماید. (۰/۲۵) مانند یک استاد ریاضی که هر مسئله ریاضی را جلوی او بگذارند، به راحتی حل می‌کند. (۰/۲۵)</p> <p>(ص ۶۴ و ۶۵)</p>	۱۷
۱	<p>مدينه فاضله مدينه‌ای است که مردم آن به اموری مشغول هستند و به فضایلی آراسته‌اند که مجموعه مدينه را به سوی سعادت می‌برد. (۰/۷۵) - مهمترین تفاوت آن با مدينه جاهله در هدف آنها است. (۰/۲۵)</p> <p>(ص ۷۶ و ۷۷)</p>	۱۸
۱	<p>بدان جهت است که اجزای این عالم هر کدام طبع و ذات خاصی دارند که منشأ حرکات و تغییرات اجزاء و افراد عالم طبیعت می‌باشد. (۰/۵) خود این عالم نیز به عنوان یک کل طبع و ذاتی دارد که منشأ و مبدأ حرکات و تحولات آن است. (۰/۵)</p> <p>(ص ۸۰ و ۸۱)</p>	۱۹
۱	<p>الف) مشرقِ جهان: نورِ محض یا محل فروشتگان مقرّب است. (۰/۵)</p> <p>(ص ۸۴)</p> <p>ب) حکیم متأله: کسانی که هم در صورِ برهانی و هم در اشراق و عرفان به کمال رسیده‌اند. (۰/۵)</p> <p>(ص ۸۵)</p>	۲۰
۱	<p>با اینکه هستی یک حقیقت واحد است، اما این حقیقت واحد دارای درجات، مراتب و شدت و ضعف است. (۰/۵)</p> <p>در مقام تشبيه، این حقیقت واحد مانند یک کانون نور درخشنان است که اشعه آن به میزانی که از کانون دور می‌شود، ضعیف و ضعیف‌تر می‌شود. (۰/۵)</p> <p>(ص ۹۵)</p>	۲۱
۲۰	جمع نمره	

توجه:

بیان پاسخ‌های درست به زبان ساده و یا با عباراتی غیر از الفاظ کتاب درسی نیز قابل قبول می‌باشد.

با تشکر

خدا فُوت